

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 18-03-2024 թ. որոշմամբ
 «ՈՒՐԲԱՆ» ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՈՒՐԲԱՆ» ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ՆՈՐՔ- ՄԱՐԱՇ ԹԱՂԱՄԱՍ Ալեք Մանուկյան 9 -	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00312	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2004-04-28	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	01549618	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)91214662	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	www.urbanfoundation.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@urbanfoundation.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
Արմեն Վարոսյան		
Հայաստան Ստեփանյան		
Արմինե Թուխիկյան		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Նունե Ղազախեցյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	19	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	Տեխնիկական աջակցություն Վանաձորի քաղաքապետարանին ԿԿԿ ԴԱՇԻՆՔ հանուն կայուն և կանաչ կառավարման	1,476,000
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Հայաստանի ջրային ռեսուրսների կառավարման արհմիջակայսի դրամաշնորհային բարելավում	88,486,483

	Գործուն քաղհասարակություն դրամաշնորհային ծրագիր	81,742,509
	Կարողունակ և կայուն համայնքահեն զարգացում	72,958,925
	Գարգառ գյուղում խմելու ջրամատակարարման համակարգի և հանրակրթական դպրոցի վերանորոգման դրամաշնորհային ծրագիր	29,548,202
	Բարեվարքությունը և հանրային էթիկան լավ կառավարման գործոն	4,459,549
	Սնծովյան ավազանում շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված համատեղ ջանքեր	6,332,238
	Մենք ենք մեր սարերը	36,772,343
	Արցախցիների օգնության ծրագիր	14,159,554
	Տեղ համայնքի ոռոգման համակարգի կառուցում	11,408,185
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Հայաստանի ջրային ռեսուրսների կառավարման բարելավում դրամաշնորհային բարելավում	88,486,483	
Գործուն քաղհասարակություն դրամաշնորհային ծրագիր	76,534,479	
Տեխնիկական աջակցություն Վանաձորի քաղաքապետարանին ԿԿԿ ԴԱՇԲՆՔ հանուն կայուն և կանաչ կառավարման	1,476,000	
Համայնքի ոռոգման համակարգի կառուցման աշխատանքներ	4,431,111	
Բարեվարքությունը և հանրային էթիկան լավ կառավարման գործոն	11,832,426	
Սնծովյան ավազանում շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված համատեղ ջանքեր	6,332,238	
Գարգառ գյուղում խմելու ջրամատակարարման համակարգի և հանրակրթական դպրոցի վերանորոգման դրամաշնորհային ծրագիր	12,411,386	
Արցախցիների օգնության ծրագիր	3,643,110	

Մենք ենք մեր սարերը	23,172,000
Կարողունակ և կայուն համայնքահեն զարգացում	61,426,244
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	289,745,477
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	289,745,477

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 29 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

ԱԿՏ

Աուդիտորական ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ

ք. Երևան
10 հունիսի 2024թ.

Մոյն ակտը կազմված է և ստորագրվում է «ԷՖ ԷՍ ՓԲ ԸՆԿ» ՍՊԸ-ի /այսուհետև՝
«Աուդիտոր»/, ի դեմս ընկերության տնօրեն Ռուզաննա Բաղդասարյանի և «Ուրբան Կոնսթրուկցիան»
Հիմնադրամի /այսուհետև՝ «Պատվիրատու»/ ի դեմս տնօրեն Լուսինե
Ղազարյանի, միջև/ երկուսը միասին այսուհետև՝ «Կողմեր»/ առ այն, որ ի կատարումն
կողմերի միջև 2024թ. մարտի 27-ին կնքված աուդիտորական ծառայությունների մատուցման
թիվ AU-017-24 պայմանագրի՝ Աուդիտորը մատուցել է, իսկ Պատվիրատուն ընդունել է 2023թ.
դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի
ծառայությունները:

Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունները Աուդիտորի կողմից մատուցվել են
ամբողջությամբ և ընդունվում են Պատվիրատուի կողմից:

Պատվիրատու՝

Աուդիտոր՝

«Ուրբան Կոնսթրուկցիան»
Հիմնադրամ

«ԷՖ ԷՍ ՓԲ ԸՆԿ» ՍՊԸ

Բովանդակություն

Անկախ ատուխտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ուրբան Կայուն Ջարգացման» Հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ուրբան Կայուն Ջարգացման» Հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության եսկան մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են «Ուրբան Կայուն Ջարգացման» Հիմնադրամի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնադրի» (ՀԷՄՄ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների վեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կտարավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրում, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամոռեկ կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, սխտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

մեզանից պահանջվում է ատույնտրի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված ատույնտրական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հատրդակցում ենք ատույնտրական առաջարկանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև ատույնտրի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«ԷՖ ԷՍ ՓԲ Շրվալա» ՍՊԸ,

Ռուզաննա Բարսյան

Բաժնետեր-տնօրեն/

առաջարկանքի պատասխանատու:

10 հունիսի 2024թ.

Ք.Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.	
Ակտիվներ		
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>		
Հիմնական միջոցներ	4	8,554
		8,554
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>		
Պաշարներ		626
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5	5,125
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	6	101,316
		107,067
Ընդամենը ակտիվներ		115,621
Զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		
<i>Զուտ ակտիվներ</i>		
Կուտակված արդյունք		-
		-
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	7	8,554
		8,554
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	8	7,424
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	9	99,643
		107,067
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		63,140

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շնորհից եկամուտ	288,983	99,371
Այլ եկամուտներ	8,899	30,821
Դրամաշնորհից ծախսեր	(296,030)	(129,881)
Այլ ծախսեր	(1,656)	-
Գործարանական գործունեությունից արդյունք	196	311
Ֆինանսական եկամուտ	-	4
Ֆինանսական ծախսեր	(196)	(315)
Տարվա արդյունք	-	-

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	-	-
Տարվա արդյունք	-	-
<i>Ճշգրտումներ</i>	-	(4)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	2,326	-
Ֆինանսական եկամուտ	-	(4)
Շնորհից եկամուտ	(288,983)	(99,371)
Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(286,657)	(99,375)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(3,577)	1,162
Պաշարների փոփոխություն	(569)	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	2,220	7,656
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ	(288,583)	(90,557)
Ստացված դրամաշնորհներ	339,244	106,074
Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ	50,661	15,517
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ կյութական ակտիվների ձեռքբերում	(2,412)	-
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) գուտ դրամական միջոցներ	(2,412)	-

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ուրբան Կայուն Ջարգացման» հիմնադրամը (Հիմնադրամ) ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը գրանցվել է 09 սեպտեմբերի 2022թ. ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից (գրանցման համար՝ U06489):

Հիմնադրամի նպատակն է նպաստել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքային տնտեսության, բնակարանային և քաղաքային ենթակառուցվածքների ֆինանսավորման, մունիցիպալ կառավարման, քաղաքային հողօգտագործման, բնակչության սոցիալական պաշտպանության, այդ գործընթացներին բնակչության մասնակցության և քաղաքի սոցիալ-տնտեսական քաղաքականության պրոբլեմների լուծման նոր մոտեցումների մշակմանը և ներդրմանը, համայնքների բնականոն զարգացմանը, տեղական ինքնակառավարման հետագա բարելավմանը:

Հիմնադրամի գործունեության առարկան և խնդիրները.

- իրականացնել մարդասիրական և զարգացման ծրագրեր նպատակաուղղված ՀՀ համայնքների տնտեսական, քաղաքաշինական, համայնքի կառավարման հետագա զարգացման բարեփոխումների գործընթացին.
- օժանդակել պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ քաղաքային տնտեսության բարեփոխումների ծրագրերի ռազմավարության ու արդյունավետ մոտեցումների մշակման և դրանց իրացման գործում.
- մշակել բնակարանային քաղաքականության և քաղաքի սոցիալտնտեսական զարգացման հարցերին նվիրված նախագծեր, մասնակցել դրանց փորձաքննությանը.
- անցկացնել քաղաքային տարածքների սոցիալական և տնտեսական պրոբլեմներին նվիրված հետազոտություններ, գիտա-մեթոդական օգնություն ցուցաբերել համայնքներին. իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց.
- մշակել և իրականացնել քաղաքաշինական խնդիրներին ուղղված բնակչության իրազեկման և բարձրագույն միջոցառումներ և ծրագրեր.

- նպաստել համայնքների գլխավոր հատակագծերի, համայնքների գոտերման և հողօգտագործման սխեմաների նախապատրաստմանը.
- զարգացնել համայնքների աշխատակազմի, համայնքային ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների աշխատողների և այլ շահառուների համակարգչային գիտելիքները, մասնագիտական և այլ աշխատանքային հմտությունները՝ աշխատանքի շուկայում մրցունակ լինելու համար.
- աջակցել ոչ առևտրային, ոչ պետական և համայնքային կազմակերպություններին՝ կազմակերպչական և ֆինանսական կառավարման, կարևորագույն որոշումների ընդունմանը նրանց մասնակցության և լիզերության ապահովման գործընթացներին.
- կազմակերպել և անցկացնել հետազոտություններ, արդյունքները տպագրել կամ հրատարակել ցանկացած ձևով.
- տրամադրել գնումների հետ կապված խորհրդատվություն քաղաքաշինական ծրագրերի իրականացման ոլորտում.
- տալ դրամաշնորհներ ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց, ստանալ դրամաշնորհներ և ղեկավարել դրամաշնորհային ծրագրեր այլ կազմակերպությունների հետ.
- իրականացնել ենթակառուցվածքների վերականգնման և շինարարության աջակցման ծրագրեր.
- լուսաբանել և տարածել համաշխարհային գիտական, գրական մտքի արժեքավոր նմուշները. մասնավորապես քաղաքային տնտեսության կառավարման ոլորտի վերաբերյալ.
- իրականացնել ՀՀ համայնքների տնտեսական ընդհանուր զարգացմանը նպատակաուղղված ծրագրեր.
- իրականացնել միկրոֆինանսավորման և վարկային ծրագրեր՝ նպատակաուղղված բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը և եկամուտների ստացմանը.

Հիմնադրամի աշխատակիցների թվաքանակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 21 մարդ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18):

Հիմնադրամի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, 0070, Ալեք Մանուկյան 9:

Գործարար միջավայր

Հիմնադրամն իր հիմնական գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, այն ենթակա է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաների ազդեցությանը, որոնք բնորոշ են

պատերազմի հետևանքները դեռևս էական ազդեցություն են ունենում երկրի ընդհանուր տնտեսության վրա: 2023թ. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական իրավիճակը շարունակում է մնալ համեմատաբար անկայուն: 2023թ. սեպտեմբերին տեղի ունեցավ շուրջ 120.000 արցախաբնակ հայերի բռնի տեղահանումը դեպի Հայաստան, որը լրացուցիչ տնտեսական և քաղաքական ճնշումների առիթ հանդիսացավ: Քաղաքական անկայուն իրավիճակի, վիչազգային ճանապարհների պայքերաբար փակման, հրադադարի ռեժիմի կարճատևակետ խախտումների հետևանքով, դժվար է հստակ կանխատեսել նշված պայմանների տնտեսական ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

Ուկրաինայում պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլու արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների ինչպես Ուկրաինայում, այնպես էլ Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի նշանակալի առևտրային գործընկեր է, ուստի Ռուսաստանի նկատմամբ կիրառված պատժամիջոցները, ինչպես նաև այդ պատժամիջոցների ուժեղացումը էական ազդեցություն են ունեցել Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության և ֆինանսական շուկայի վրա:

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Այդ հանգամանքը նպաստել է հայական շուկա արտարժույթի ներհույսքի աճին, ինչը դրական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա, ինչի արդյունքում ընդհանուր առմամբ գրանցվել է երկկիչ աճ: Հիմնադրամի ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական ընթացիկ իրավիճակը: Քանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը կարող է այն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության վրա, քանի որ ընդհանուր տնտեսության վրա դրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ արկա է անորոշություն:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

2.3 Գործարձակված և ներկայացված արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տեսեսական բովանդակությունը:

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 11-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2023թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄՄ) և ՀՀՄՄ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

ՖՀՄՄ 17	ՖՀՄՄ 17-ի և ՖՀՄՄ 9-ի սկզբնական կիրառում – Համեմատական տեղեկատվություն (ՖՀՄՄ 17 փոփոխություն)
ՀՀՄՄ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 1	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ 9-որձնական կիրառություն 2)
ՀՀՄՄ 12	Միջազգային հարկային բարեփոխումներ – Pillar 2 կանոններ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություն)
ՖՀՄՄ ՓՄՁ-ների համար	Միջազգային հարկային բարեփոխումներ – Pillar 2 մոդելային կանոններ համար (ՖՀՄՄ ստանդարտի փոփոխություն ՓՄՁ-ների համար)

Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ 9-որձնական կիրառություն 2 ստանդարտների ստորև ներկայացված փոփոխությունների, այլ ստանդարտներն ու փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնարամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում և ՖՀՄՄ 9-որձնական կիրառություն 2

ՀՀՄՄ 1-ում և ՖՀՄՄ 9-որձնական կիրառություն 2-ում («Էականության մասին դատությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ էականության դատությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն էականության հայեցակարգը՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների մեծամասնությունը ուղեցույցներ են ցուցաբերում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնարամի կողմից

Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից
 հետո սկսվող հաշվետու
 ժամանակաշրջանների համար
 կիրառելի

Ստանդարտի կամ սեկնաբանության
 անունը

ՀՀՍՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՍՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՖՀՍՍ 16	Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (ՀՀՍՍ 16 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՍՍ 1	Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ պայմանագրերի հետ (ՀՀՍՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՍՍ 7 և ՖՀՍՍ 7	Մտակարարների ֆինանսական պայմանավորվածություններ (ՀՀՍՍ 7 և ՖՀՍՍ 7 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՍՍ 21	Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՍՍ 21 փոփոխություն)	1 հունվարի 2025թ.

3 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 2.5-ում, Հիմնադրամը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների իր բացահայտումը՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում - Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1 և ՖՀՍՍ 4-ը՝ *գործնական* *ցուցումներ* 2 ստանդարտների փոփոխությունների: Բացահայտումները հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ ավելի պարզեցվել են և հստակեցվել՝ բացառելով ոչ էական հարցերի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները, ինչպես նաև ընդհանուր բնույթի տեղեկատվությունը, որը միայն կրկնօրինակում է ՀՀՍՍ-ների պահանջները:

և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հողվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներին, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հողվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հողվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հողվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հողվածների դեպքում օգուտի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հասնած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է տարվա արդյունքում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են տարվա արդյունքում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների

կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Հիմնադրամը որպես վարձակալ

Հիմնադրամը կնքում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում գրասենյակային տարածքների համար:

Հիմնադրամը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի անսաթվի դրությամբ, Հիմնադրամը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորություններ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը ասիմյում

Մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գերչելով՝ կիրառելով վարձակալության Էնթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Հիմնադրամի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ ըստ եության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ եության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Հիմնադրամը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս գծային հիմունքով:

3.5 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք սպասվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հունքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համարման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների

արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է Ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվությունում:

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական աստիճանի արժեքի մասին, որը ստույգորեն է առ ծախսերում, չեն հատուցվում ֆինանսական

դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 12.1-ում:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամերտիզացված արժեքով:

3.7 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.8 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ

համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուրվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ [խումբն] ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեխանիկ ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հինք ընդունելով հարկերի այն դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված հոսվումներ՝ հաշվանցելու ռիսկի և հարկային ակտիվները ռիսկի և հարկային

(բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

(գ) սոցիալական ապահովության մասնաճյուղները և այլ սոցիալական վճարները

(դ) ոչ դրամային հաստուցումները:

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցում են ծառայություններ, Հիմնադրամն աշխատակիցների կարճաժամկետ հաստուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

(ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հաստուցումների չգեղչված գումարը, Հիմնադրամը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի սպագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

(բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի Բացակայություններ

Վճարովի Բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հաստուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

(ա) կուտակվող վճարովի Բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն սպագա վճարովի Բացակայությունների նկատմամբ,

(բ) չկուտակվող վճարովի Բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ Բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարզևավճարներ

Պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Տրանսպորտային միջոցներ և սնունդական ցուլք	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-
Ավելացում	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,950	240	25,190
Ավելացում	2,412		2,412
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,362	240	27,602
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-
Տարվա հաշվարկ	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,530	192	16,722
Տարվա հաշվարկ	2,317	9	2,326
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,847	201	19,048
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,420	48	8,468
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,515	39	8,554

5 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	-	1,512
Տրված կանխավճարներ	4,688	36

6 Մնացորդներ դրամարկրում և բանկերում

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	1	6
Բանկային հաշիվներ	101,315	53,061
	<u>101,316</u>	<u>53,067</u>

Տե՛ս ծանոթագրություն 13՝ դրամարկրում և բանկում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

7 Ակտիներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդներ	8,468	8,467
Ներքին շարժ	86	1
Տարեկերջի մնացորդ	<u>8,554</u>	<u>8,468</u>

8 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1	(4)
Հաճախորդներից կանխավճարներ	1,350	-
Պետական բյուջեին կրեդիտորական պարտքեր	-	2,000
Հատուցումներ աշխատակիցներին	-	2,513
Զօգազորված արձակուրդային օրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	6,073	-

9 Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդներ	49,468	40,428
Ավելացում	339,244	106,079
Ներքին շարժ	(86)	-
Եկամտի ճանաչում	(288,983)	(97,039)
Տարեվերջի մնացորդ	99,643	49,468

10 Շնորհից եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դելոյթ ֆոնդայինգ Օվերսիգ Փրոջեքթս	88,486	18,252
Քուոնթերիփարթ ինթերնեշնլ	76,534	8,898
Լոքալ Վոլքս	61,340	-
Իջևանի քաղաքապետարան	23,172	-
Կոկա-Կոլա հիմնադրամ	7,278	-
Չուզ Լալ (Նյու Տորք)	3,643	-
Ճապոնիայի դեսպանություն Հայաստանում	3,900	9,214
Այլ	24,630	63,007
	288,983	99,371

11 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք սկսյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Եթե եինական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

12 Ֆինանսական գործիքներ

12.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

12.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշագույն արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	1,512
Մնացորդներ դրամարկրում և բանկերում	101,316	53,067
	<u>101,316</u>	<u>54,579</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշագույն արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1	2,509

արդյունքում: Հիմնադրամի ներդրումային քաղաքականությունը երաշխավորում է, որ իր ներդրումները հիմնականում պահվում են իրացվելի կարճաժամկետ ավանդներում:

Հիմնադրամը դեբիտորական պարտքերը գալիս են բացառապես դրամաշնորհներից և, հետևաբար, պարտքային ռիսկերը համարվում են աննշան: Ներդրումները կատարվում են բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում:

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես արտարժույթային ռիսկի, տոկոսադրույթային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործարանական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամը ստանում է դրամաշնորհներ արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև:

Հոդված

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ

ԱՄՆ դոլար	Եվրո
423	1,998
423	1,998

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Ֆինանսական պարտավորություններ

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

2,673	-
2,673	-
(2,250)	1,998

Զուտ արդյունք

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի գալուստությունը՝ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 10% (2022թ. 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2022թ. 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ. 10%):

Դրամի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն
	2023թ.	2022թ.	
Շահույթ կամ վնաս	(225)	5,103	200
	(225)	5,103	200

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ավանդները և ստացվելիք նվիրատվությունները:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Հիմնադրամի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ծամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջկած դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները:

Հիմնադրաման իրացվելության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը: Հիմնադրամանի դրամական միջոցները գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

14 Պայմանականություններ

14.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամանը չունի ավերողական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամանի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամանը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամանի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

14.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավաբան մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

14.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Հիմնադրամանը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Հիմնադրամանը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել: